

Список використаних джерел

1. Проектна технологія. [Електронний режим доступу] : https://pidruchniki.com/18710815/pedagogika/proektna_tehnologiya
2. Про програми з історії і не лише. [Електронний режим доступу] : <https://ru.osvita.ua/school/reform/61921/>.
3. Чупрій Л. Історична освіта в Україні як складова державної політики пам'яті. [Електронний режим доступу] : file:///D:/Downloads/PoMe_2011_4_5.pdf.
4. Шнайдер А. Навчання через дебати: різноманіття поглядів. К., БФ «Вчителі за демократію та партнерство», 2009. 320 с.

КОМПЕТЕНТІСНІ ЗАВДАННЯ У ЗМІСТІ КУРСІВ ІСТОРІЇ В ЛІЦЕЇ

*Малієнко Юлія,
канд. пед. наук, ст. наук. співробітник,
Інститут педагогіки НАПН України,
м. Київ, Україна*

Ключовим поняттям модернізаційних процесів української освіти початку XXI ст. стає компетентність – динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність [2].

Важливу роль у формуванні предметної історичної компетентності відіграє система компетентісних завдань. Компетентісні завдання з історії спрямовані на розвиток наступних показників освітньої діяльності старшокласників: мотивація навчальної діяльності, історичні знання, навчально-пізнавальні уміння, досвід, емоційно-оцінні судження, ціннісні орієнтири, рефлексії щодо власних навчальних результатів.

З-поміж різних типів компетентісних завдань детальніше зупинимося на порівняльних. Наш вибір обумовлений тим, що цей тип завдань використовується для формування усіх складників предметної історичної компетентності.

Порівняння – це прийом навчальної діяльності, який спрямований на встановлення схожості і відмінності, що співпадає з аналогічною логічною

операцією. Тому порівняння як навчальна дія формально відноситься до логічного складника предметної історичної компетентності, хоча може виступати компонентом і хронологічного, і просторового, й аксіологічного, й інформаційного.

Порівняльні завдання класифікують за ступенем повноти і способами їх здійснення. За ступенем повноти визначають повне і часткове порівняння. Здійснюючи повне порівняння, старшокласники встановлюють як подібності, так і відмінності об'єктів; часткове порівняння передбачає встановлення тільки подібності, або тільки відмінності. При цьому з'ясування тільки ознак відмінності називають протиставленням. Порівняння однорідних історичних фактів, процесів, життєдіяльності історичних постатей, інших об'єктів дослідження передбачає: 1) визначення таких ознак історичного об'єкту, що можуть бути зіставлені; 2) висловлення учнями суджень щодо взаємодії цих об'єктів; 3) встановлення спільного і відмінного між ними; 4) висновки.

Процес формування порівняння – одного з провідних навчальних умінь реалізується через розв'язання учнями компетентнісних завдань різного типу складності. Їх умовно можна об'єднати у такі групи:

- традиційні порівняння – з'ясування спільного і відмінного;
- джерелознавчі – порівняння історичних об'єктів, які базуються на використанні різних джерел знань;
- каузальні – порівняння для виявлення причинно-наслідкових зв'язків історичних подій, явищ, життєдіяльності постатей;
- суб'єктні – порівняння, при встановленні яких учні формують власне ставлення до історичних об'єктів, постатей.

Пропонуємо алгоритм виконання завдань на порівняння подій, явищ, процесів, розроблений В. Власовим.

- Ознайомтеся зі змістом завдання, уточніть об'єкти для порівняння.
- Установіть компоненти для порівняльної характеристики. Якщо потрібно, визначте хронологічні межі зазначених періодів для встановлення логічного зв'язку між фактами й конкретними датами/подіями (наприклад, це доцільно зробити у завданнях на порівняння явищ та процесів, характерних для розвитку сільського господарства радянської України за доби непу та першої

п'ятирічки).

- Відповідно до запропонованого об'єкта для порівняння визначте лінії порівняння – ознаки, за якими будемо порівнювати.
- З'ясуйте, які аспекти явищ чи процесів порівнюваного об'єкта становлять його суть, мету, засоби, дії та результати [1, с. 8].

Завдання на порівняння мають поступово ускладнюватися: починаючи з двох простих об'єктів, які мають очевидні суттєві ознаки, поступово збільшуючи і число об'єктів, і кількість ознак для порівняння.

Ключові слова: предметна історична компетентність; компетентнісне завдання; порівняльні завдання.

Список використаних джерел

1. Олена Пометун, Віталій Власов. Практичний довідник учителя історії. Бібліотека журналу «Історія і суспільствознавство в школах України: теорія та методика навчання». 2015. № 2. С. 8.
2. Закон України «Про освіту» (2017) : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show> (дата звернення 19.06.2019)

СТОРИТЕЛІНГ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ МЕТОД В УКРАЇНСЬКІЙ ПЕДАГОГІЦІ ТА ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ НА УРОКАХ ІСТОРІЇ

*Маринченко Ганна,
канд. іст. наук,
Миколаївський національний
університет імені В.О. Сухомлинського,
м. Миколаїв, Україна*

Проведення реформи в галузі освіти в Україні орієнтовано в першу чергу на збільшення показників якості навчання, забезпечення оволодіння випускниками шкіл такими наскрізними вміннями, як читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати